

Utmärkelsen Årets industriminne 2020 till Jädraås samhälle

Svenska industriminnesföreningens utmärkelse Årets industriminne går 2020 till Jädraås samhälle i Ockelbo kommun i Gästrikland. Utmärkelsen delades första gången ut år 1995 och syftar till att uppmärksamma vårt industriella kulturarv och viktiga insatser som görs för att vårda och förmedla detta.

Jädraås samhälle tilldelas utmärkelsen Årets industriminne 2020 för ett stort ideellt engagemang som visar att industriarv kan generera platsutveckling i ett samhällsperspektiv. Utmärkelsen gäller samhället som helhet och det gemensamma arbetet med tyngdpunkter i bruksanläggningarna, museijärnvägen och skogsarbetarbyn.

Hela samhället blev en följd av bygdens industrialisering, som tog sin början när Jädraås hytta anlades 1856. Från ingenting växte trakten till 2 000 invånare, men sedan såväl järnhanteringen som järnvägen lagts ned återstår idag 200 bofasta och många minnen från bruksepoken. Flera olika föreningar i Jädraås arbetar nu aktivt med att bevara dessa industriminnen, vilket genererar positiva effekter för hela samhället.

Föreningen Jädraås Bruk äger och förvaltar den stora hyttan med dubbla masugnar och rostugnar samt Lancashiresmedjan med valsverk, ånghammare och ångmaskin. Bruket är ett av besöksmålen inom Järnriket Gästrikland.

Museisällskapet Jädraås - Tallås Järnväg driver museal tågtrafik och bevarar därmed viktiga delar av Dala-Ockelbo-Norrunds Järnväg. Denna långa bruksbana, med huvudstation i Jädraås, var under många år en pulsåder för malm, träkol, järn, massaved, timmer och sågade trävaror mellan Dalarna och Bottenviken.

Skogsarbetarbyn med 18 friliggande villor tillkom 1951 på initiativ av bruksbolaget och ritades av den internationellt kände arkitekten Ralph Erskine. Från byn gick daglig transport till och från skogsavverkningsplatserna. De boende är organiserade i en samfällighet och en förening.

En viktig del av helheten är Jädraås bruksherrgård från 1856 som nu är vandrarhem. Föreningen Jädraås Byråd slutligen arbetar för bevarandet och utvecklingen av Jädraås, med samarrangemang mellan verksamheterna.

Svenska industriminnesföreningen (SIM) bildades 1989 och är en ideell organisation inom kulturmiljöområdet. Föreningen verkar för industrisamhällets kulturarv i Sverige och representerar Sverige inom den internationella organisationen The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage (TICCIH). Föreningen samlar enskilda och organisationer.

Besök SIM:s hemsida för mer information, www.sim.se

Kontaktpersoner SIM:

Catarina Karlsson
Ordförande SIM
070-567 74 58
catarina.karlsson@jernkontoret.se

Magdalena Tafvelin Heldner
Intendent Tekniska museet
070-672 26 48
magdalena.tafvelin.heldner@tekniskamuseet.se